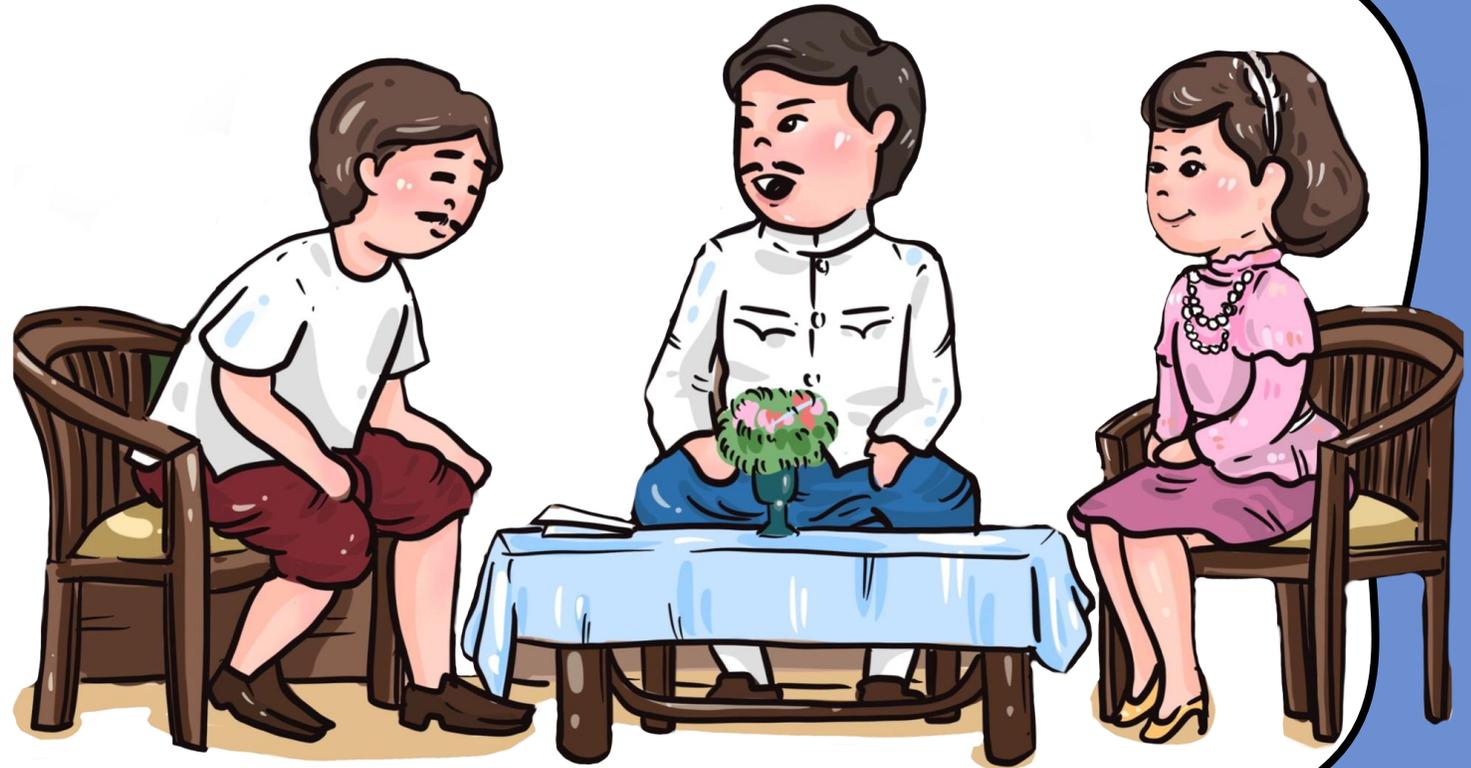

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

บทละครพูด

เรื่อง

เห็นแก่ลูก

พระราชนิพนธ์โดย

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
(รัชกาลที่ ๖)

ลักษณะคำประพันธ์

:

เป็นบทละครพูดขนาดสั้น

บทละครพูด ?

บทละครพูด คือ บทละครที่ใช้ศิลปะการพูดในการดำเนินเรื่อง แสดงท่าทางไปตามธรรมชาติ มีการเปลี่ยนฉากไปตามท้องเรื่อง เรื่องที่แสดงอาจมีการดัดแปลงมาจากวรรณกรรมเรื่องต่าง ๆ ก็ได้ เริ่มมีขึ้นครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 5 เริ่มแรกให้ผู้แสดงเป็นชายล้วนเพราะบางครั้งต้องมีการสัมผัสใกล้ชิด แต่ในสมัยต่อมาเมื่อสังคมเข้าใจในเรื่องศิลปะมากขึ้น จึงเริ่มมีผู้หญิงร่วมแสดงในปี พ.ศ. 2463

ฉากและบรรยากาศ

เป็นละครฉากเดียวจบ ฉากในเรื่อง คือ ห้องหนังสือในบ้านของพระยาภักดีนฤนาถ

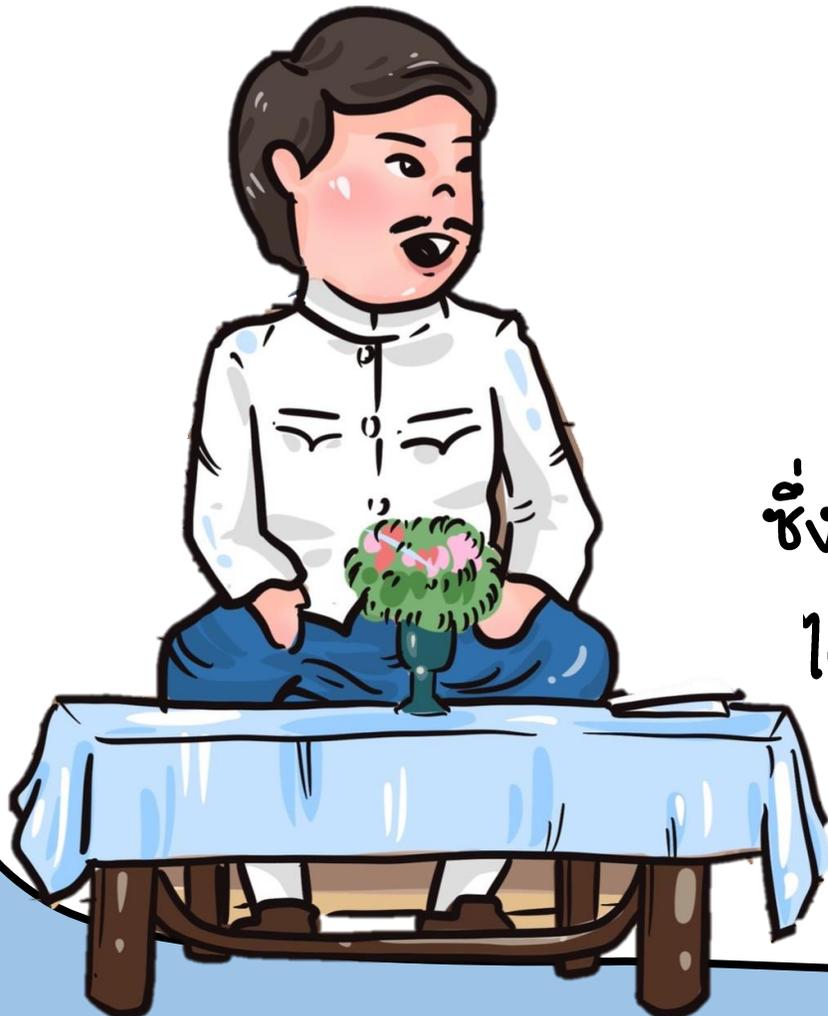

ตัวละคร

มีตัวละครในการดำเนินเรื่อง เพียง 4 คน คือ

พระยาภักดินฤนารถ

"พ่อเลี้ยงของแม่ล่อ เป็นคนมีเมตตา
ซึ่งรักแม่ล่อด้วยความจริงใจ อยากให้มีความสุข
ได้แต่งงานกับคนดีมีสกุล จึงไม่ยอมให้นายล่า
ยุ่งเกี่ยวกับแม่ล่อ"

ตัวละคร

นายลำ กัมเดชะ

" พ่อแท้ ๆ ของแม่ล่อ เป็นคนไม่ซื่อสัตย์เพราะ
เคยโกงเงินของราชการจนติดคุก และติดสุรา
ไม่รับผิดชอบครอบครัว แต่สุดท้ายก็เห็นแก่
ความสุขของลูก เมื่อทราบความรู้สึกของลูกว่ารัก
และเกิดทูนพ่อว่าเป็นคนดี "

ตัวละคร

แม่ล่อ

" เป็นคนอ่อนโยน
สุภาพ เรียบร้อย และมีมารยาทงาม
เป็นลูกแท้ ๆ ของนายล่า "

ตัวละคร

นายคำ

" คนรับใช้ของพระยาภักดีนฤนาถ
ไม่ไว้ใจคนแปลกหน้าอย่างนายคำ "

เนื้อเรื่องย่อ

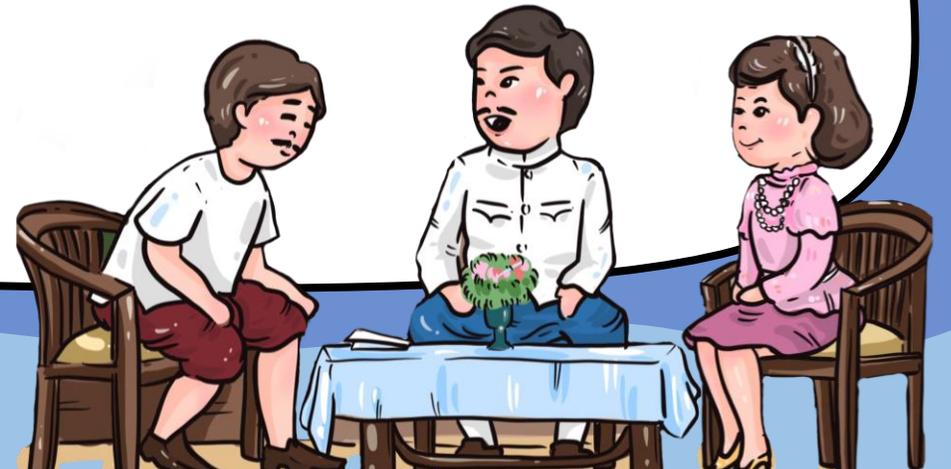
บทละครพูดเรื่องเห็นแก่ลูก เป็นเรื่องของชายสองคน คือ นายลำและพระยาภักดินฤนารถ ทั้งสองเคยเป็นเพื่อนรักกันและหลงรักผู้หญิงคนเดียวกันคือ แม่นวล ซึ่งนายลำได้แต่งงานกับแม่นวลและมีบุตรสาวคนหนึ่งชื่อ แม่ลออแต่นายลำต้องโทษจำคุก ๑๐ ปี ฐานประพฤติกุฉกรรณ เมื่อแม่ลอออายุได้เพียง ๒ ปี แม่นวลได้เสียชีวิตลง พระยาภักดินฤนารถจึงอุปการะแม่ลออ โดยบอกแม่ลออว่าบิดามารดาที่เสียชีวิตไปแล้วนั้นเป็นคนดี

เนื้อเรื่องย่อ

เมื่อนายล้าออกมาจากคุก เขาคิดจะมาพียงพานพระยาภักดินฤนารถ โดยพระยาภักดินฤนารถไม่ให้นายล้ายุ่งเกี่ยวกับแม่ลออ แต่เมื่อนายล้าได้พูดคุยกับแม่ลออและรู้ว่าเธอชื่นชมบิดาที่แท้จริงว่าเป็นบุรุษผู้แสนดี ความเห็นแก่ตัวของนายล้าจึงหมดไป นายล้าไม่อาจแสดงตนเป็นพ่อที่แท้จริงของแม่ลออได้ เขาปรารถนาให้แม่ลออมีความสุขกับอนาคตข้างหน้า

เนื้อเรื่อง

เรื่องเปิดฉากขึ้นที่บ้านของพระยาภักดินฤนารถ ในตอนเย็นวันหนึ่ง มีชายอายุราว 40 ปี หน้าตาแก่กว่าวัย ศีรษะมีหงอก ร่างกายทรุดโทรม นุ่งกางเกงแพร สวมเสื้อสีขาวคอกลม เดินเข้ามาในบ้านแล้วถือวิสาสะขึ้นไปรอที่ห้องรับแขก (ห้องหนังสือ) นายคำคนรับใช้จึงขึ้นไปขวาง แต่ชายผู้นั้นกลับนั่งลงบนเก้าอี้รับแขกกลางห้องอย่างแสดงให้เห็นว่าคุณเคยกับเจ้าของบ้าน

ฉันจะไม่แตะต้อง
สิ่งของอะไร
ของเจ้าคุณภักดี
ก่อนที่จะได้รับ
อนุญาต
เข้าใจไหม

เจ้าคุณภักดีเลย

ฉันจะไม่ซัก
ถามคุณ
ออฟฟิศ
มารบาย ๕ โมง
ทุกวัน

เพลงภาษาไทยไม่จึกเต็ม

ขอรับ ผมก็รู้สึกตัวว่า
ผมแก่ไปมาก

จะมาจาก

ยังไหวได้

นั่นไม่

ดูเหมือนจะ

คล้ายคลึงคล้ายคลึง

ฮะแอม!

แก่แปลกไปมาก

ดูแก่ไป

เพลงภาษาไทยไม่จึกเต็ม

เชิญ

ไม่รับประทาน

ก็อดตายเท่านั้น

ผมไม่ต้องการเงิน
ของคุณ ผมจะพบลูก
เงินก็จะเมเลยมมาก

ใต้เท้าขอรับ
คุณล่อขึ้นกระโตมານี้แล้ว
คุณ... ผมมากกว่า

เพจภาษาไทยไม่จึกเต็มม

ท่านนับถือฉัน
เหมือนน้องยังงัย
ขอรับ

เขามาหาพ่อ

นั่นใครคะ?

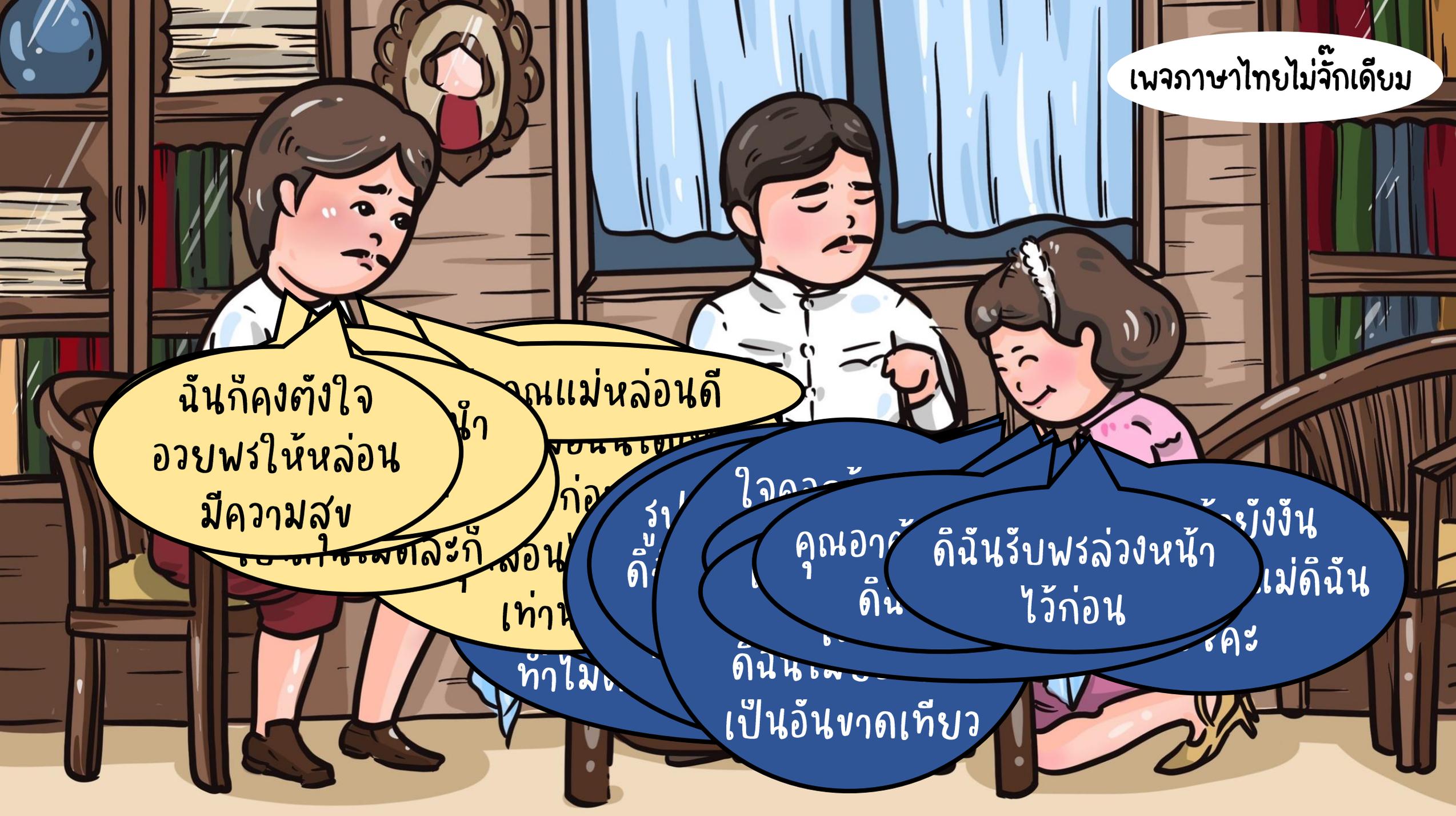
เพลงภาษาไทยไม่จึกเต็มม

เพลงภาษาไทยไม่จึกเต็ม

ฉันก็คงตั้งใจ
อวยพรให้หล่อน
มีความสุข

คุณแม่หล่อนดี

ใจดี
คุณอา
ดิฉันรับพรล่วงหน้าไว้ก่อน
เป็นอันขาดเหียว

คุณพ่อ
ชว
รหน้าดิน
คุณพ่อ
คงอยากคุยกันอย่าง
ผู้ชาย ๆ สุนุกกว่า

เพลงภาษาไทยไม่จึกเต็มม

เจ้า
ว่าเป็นพ่อเขา
และให้นับถือ
ตัวผมเป็นเหมือนอา
สม
อนทานน

เออเออ,
นั่นจะทำตาม
แก่ประสงค์

เพจภาษาไทยไม่จึกเต็ม

ผมจะล้มหล่อน
ไม่ได้เลย จะเห็นหน้า
หล่อนติดตามไปจน
วันตาย

เออๆ ตั้งใจไว้ให้ดีเถอะ
นี่ถึงแม่ลอบ้างนะ
เสบเถอะ

เพลงภาษาไทยไม่จึกเต็ม

เพลงภาษาไทยไม่จึกเต็ม

ผมลาเจ้าคุณที

— จบเรื่อง —

ศิลปะการใช้ถ้อยคำและสำนวนโวหาร

การใช้ถ้อยคำ

ใช้ถ้อยคำที่อ่านแล้วเข้าใจง่าย เพราะเป็นภาษาที่ใช้สนทนาในชีวิตประจำวัน

การใช้สรรพนาม

เนื่องจากแตกต่างกันในสมัยรัชกาลที่ 6 จึงมีการใช้ภาษาต่างจากปัจจุบัน เช่น การเรียกพระบาทกดีฯ ว่า "เจ้าคุณ" เรียกสรรพนามบุรุษที่ 3 แทนแม่ล่อว่า "หล่อน"

ศิลปะการใช้ถ้อยคำและสำนวนโวหาร

การใช้คำที่ไม่ปรากฏ
การใช้ในปัจจุบัน

เช่น **เกลอ** (เพื่อน)   **อาณาจักร** (อาณาแผ่นดิน)

เหนียวใจ (อดใจ)   **หมอกความ** (ทนายความ)

เกินเวลา (สายเกินไป)   **จำคนแน่** (จำคนแม่น)

สำแดง (แสดง)   **รับประทานโทษ** (ขอโทษ)   **อึ้ง** (เอาใจใส่)

ซั้ง (มาตราเงินสมัยโบราณ ๑ ซั้ง มีค่าเท่ากับ ๘๐ บาท)

- จบ -